

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 16. aprila 1884.

O b s e g: C. k. kmetijska družba kranjska. — Vprašanja in odgovori. — Mlekarstvo. (Dalje.) — Sadimo sadno drevje pravilno na stalno mesto! (Dalje.) — Razjasnilne opombe vladine k načrtu postave o dedinskih naredbah pri kmetijskih domačijah srednje velikosti. — Govor državnega poslanca A. Obreze v državnem zboru dné 22. marca 1884. — Govor državnega poslanca Božidara Raiča pri letošnji budgetni obravnavi. (Konec.) — Govor poslanca grofa Clam-Martínica v državnem zboru 25. januarija 1884. proti vpeljavi nemškega jezika za postavno-državni jezik. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

C. kr. kmetijska družba kranjska.

Občni zbor podružnice na Krškem dné 6. marca 1884.

Glavna točka občnega zbora bila je razgovor o napravi dolenjske kmetijske pokrajinske razstave leta 1884., katera je uže lansko leto imela biti, zaradi deželne kmetijske razstave v Ljubljani se pa je bila morala odložiti na leto 1884.

Da se ta razstava letos prirediti zamore, volil se je odbor, določil program ter sledeče ukrenilo:

Razstava bode na Krškem od dné 28. septembra do 3. oktobra v prostorih meščanske šole. Z razstavo v zvezi bode tudi premiranje konj in goveje živine. Razstava je pokrajinska ter obsega kmetijske podružnice na Krškem, v Rudolfovem, v Mokronogu in v Trebnjem, sicer se pa zamorejo razstave vdeležiti vse dolenjske podružnice. Razstava strojev in orodja je splošna.

Odbor je sestavljen: Predsednik g. kanonik Edv. Pollak, podpredsednik g. vikar Janez Knaus, odbornika gg. Ervin grof Auersperg in Janez Gregorič, denarničar g. dr. Ivan Mencinger, tajnik g. vodja Lapajne in poslovodja razstave g. Anton Ogulin.

Razstava ima obsegati vse stroke kmetijstva. Darila so sledeča: 9 srebernih in 27 bronastih svetinj, 6 daril po 10 gold. in 28 daril po 5 gld. Ako bi morebiti sl. c. k. ministerstvo za poljedelstvo število svetinj zmanjšalo, nadomestile se bodo z diplomí. Za šolske vrte oddala se bodo dva darila po 5 gold.

Da bode razstava vsestransko dobro izpala, vabi se s tem vse p. t. gg. kmetovalce in učitelje k obilni vdeležbi.

Novomesto dné 10. aprila 1884.

Anton Ogulin,
poslovodja razstave.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 12. Koliko mavca (gipsa) se rabi za gnojenje detelje na eno oralo, in kje se ga dobi? (Kl. Z. v R.)

Odgovor. Rabi se mavca na hektar 200—400 kilogr., toraj na oralo 120—250 kilogr. Potresti ga uže sedaj zamorete, pa tudi pozneje ne škoduje. Mavec se dobi na Kranjskem na Dovjem, postaji Rudolfove železnice na Gorenjskem. Ceneje Vas pa pride statí z vožnjo vred mavec iz Vorderbüchl-a pri Mödlingu. Zadnji je tudi bolje zmlet in bolj čist.

Vprašanje 13. Moja zimska pšenica je jako slaba, menim, da je vzrok slabo gnojena njiva. Ali bi se dalo pomagati? (E. S. v C. pri K.)

Odgovor. Slabi zimski pšenici se dá pomagati z gnojem. Najbolje je v to svrho gnoj od kuretnine in golobov; tudi kompost, ki je bil z gnojnico dobro predelan, in če ni drugače, tudi drobní gnoj iz hleva se dá porabiti. Pepel ni za rabo.

Mlekarstvo.

Spisuje Gustav Pire.

(Dalje.)

10. O spremembi mleka.

Ako pustimo mleko statí nekaj ur v ozki, prozorni, stekleni posodi, zapazimo, da se loči v dve precej strogo različni plasti. Te plasti razločujeta se uže v barvi: zgornja je rumenkasto-bela, spodnja pa modro-bela. Zgornja plast obstoji glavno iz tolščobnih kroglic, koje v mlečni tekočini plavajo, ter vsled svoje primerno manjše teže na površje silijo. To zgornjo plast imenujemo „smetano.“

Spodnja plast obstoji iz mlečne vode, sira, mlečnega sladkorja in iz neorganičnih tvarin. Ona je jako redka tekočina, ter jo imenujemo, ako jej zgornjo plast odvzamemo, „posneto mleko.“

Odločevanje smetane traja z ozirom na različno mlečno in zračno toploto v mlečni shrambi in z ozirom na posode, v katerih se mleko hrani različno dolgo. Odločevanje smetane se prične še le, kedar mleko popolnem mirno postane. Dokler se mleko v shrambi hladi, se posamezni mali deli mleka v eno mer premikajo in še le, ko postane mlečna toplota enaka zračni toploti v shrambi, postane mleko mirno in odločevanje smetane se lahko prične. Iz rečenega sledi, da je treba pregibanje v mleku zaprečevati in tako odločevanje mesta ne pospeševati.